

डॉबिवली पोलीस ठाणे.

सायबर गुन्हे

(आपली एक चुक आपल्याला पडू शकते महाग)

१. आपल्याला एखादया अनोळखी व्यक्तीचा फोन आला की तो तुम्हांला बैंकेतुन/पेटीएम मध्युन बोलतोय तुमच्या पेटीएम/बैंक खात्याचे KYC करून घ्या नाहितर तुमचे खाते बंद होवु शकते अशी भिती दाखवुन तुमच्या कडुन तुमच्या डेबिट/क्रेडिट कार्डाचा ९६ अंकी नंबर, CVV नंबर, OTP नंबर याची माहिती विचारेल आपण ती माहिती दिली तर आपल्या बैंकेच्या खात्यातुन पैसे जावुन तुमची फसवणुक होते . त्यामुळे कोणतेही कारण समोरच्याने दिले तरी वरील माहिती देवु नका . मुलांच्या हातात मोबाईल फोन असेल तर मुले अशी माहिती फसवणुक करणा-या समोरच्या व्यक्तीला देवु शकतात.
२. Olx वरील खरेदी विक्री करतांना समोरील व्यक्ती सैन्य दलात असल्याचे भासवुन सैन्य दलाचे ओळखपत्र आपल्याला व्हॉट्सअॅप वर पाठवुन निरनिराळया वस्तु खरेदी करण्यासाठी पैसे भरण्यास सांगेल . Olx वरील खरेदी विक्री करतांना समोरील व्यक्तीला प्रत्यक्ष भेटा खात्री करा व नंतरच व्यवहार करा. अँडव्हान्स पेमेंट कोणत्याही परिस्थितीत करू नका.
३. फेसबुक / इस्ट्रॉग्राम शॉपिंग पेज व अमेझॉन / फिल्कार्ट यांच्या फेक वेबसाईटवरील फसव्या लिंकवर महागडया वस्तु कमी किंमतीत विकण्याची जाहिरत केली जाते. अश्या फेक वेबसाईट वरून तुम्ही वस्तु खरेदी केली तर आपल्याला ती वस्तु काही मिळत नाही किंवा कमी प्रतीची वस्तु मिळते व तुमची फसवणुक होते.
४. आपल्याला अनोळखी व्यक्तिचा फोन येवुन पेटीएम/बैंक खात्याच्या KYC अथवा इतर कारण सांगुन तुमचा आधारकार्ड, पॅनकार्ड व इतर माहिती विचारून हे हॉकर्स तुमच्या नावाने बैंकेत ऑनलाईन खाते उघडुन त्या खात्याचा वापर ऑनलाईन फॉड करण्यासाठी केले जाते. बैंकेचे खाते तुमच्या नावाने असल्याने या सर्व गुन्हयाची जबाबदारी तुमच्यावर येवु शकते त्यामुळे कोणालाही फोनवरून आपली वैयक्तिक माहिती देवु नका.
५. ऑनलाईन खरेदी-विक्री दरम्यान ट्रान्झॉक्शन फेल, चुकीची डिलीव्हरी अथवा काही तकार असल्यास नागरिक संबंधित कस्टमर केअर साठी गुगल सर्चचा वापर करतात. मात्र गुगल वर सर्च केलेल्या फसव्या/बनावट मोबाईल कंमाकावर संपर्क साधल्याने नागरिकांची फसवणुक होते. नागरिकांनी कस्टमर केअरसाठी संबंधित कंपनिच्या अधिकृत नंबरचा वापर करावा. टि.क्हि., फिज अशा वस्तु बिघडल्यावर गुगल सर्च करून कस्टमर केअरचा फोन नंबर घेवू नये. सदर नंबर बनावट असण्याची शक्यता असते. त्यातुन नागरिकांची फसवणुक होते.
६. अनोळखी व्यक्ती मेसेज अथवा मेल मध्युन लिंक मध्ये माहिती अथवा पैसे भरण्यास सांगितले जाते. तसेच केल्यास आपल्या बैंक खात्यातुन पैसे जावू शकतात. त्यामुळे मेसेज/लिंकवर किलक करून माहिती भरू नका.
७. Quick support, TeamViewer, Any Desk, Remot control असे ऑप अनोळखी व्यक्तीच्या सांगण्यावरून मोबाईल मध्ये डाऊनलोड केल्यावर तुमच्या संपुर्ण मोबाईलचा ताबा हॉकरकडे जातो. असे ऑप डाऊनलोड केल्यावर तसेच अनोळखी व्यक्तीने सांगितलेली छोटी रक्कम त्यांना ट्रान्सफर केल्यास पासवर्ड /यूजर आडी समोरच्या कडे जावून तूमच्या बैंकेच्या खात्यातील रक्कम जावून फसवणूक होते.
८. अटीएम कार्डवर पिन नंबर लिहू नका. आपले ATM कार्ड हरवले किंवा चोरी झाले तर कार्ड आणि त्याचा पिन नंबर मुळे तुमच्या खात्यातील पैसे कोणीही काढू शकतो. , पिन नंबर टाकतांना कोणालाही दिसता कामा नये,

- बँकेत पैसे मोजण्याठी किंवा इतर कारणासाठी अनोळखी व्यक्तीची मदत घेवु नका.
९. फेसबुक, व्हॉट्सअप, अशा सोशल साईटवरून तुम्हाला तुमच्या मित्राचा मेसेज येईल तुम्हांला संवेदनशील कारण सांगुन पैसे ट्रान्सफर करण्यास सांगण्यात येईल. असा मेसेज फसवणूक करणा-याने पाठविलेला असु शकतो. अशा वेळी मित्राला संपर्क करून खात्री करा त्यांनंतरच योग्य निर्णय घ्या.
१०. Job Fraud/Lottery Fraud :- आपल्याला लॉटरी लागली आहे, लक्की ड्रॉ मध्ये करोडो चे बक्षिस लागले आहे किंवा ऑनलाईन लोन, मोबाईल कंपनीचे टॉवर लावण्यासाठी अशी प्रलोभने देवुन पैसे भरा असे सांगुन फसवणुक होत असल्याने अशा प्रलोभनांना बळी पडु नका. तसेच समोरील व्यक्तीने दिलेल्या कोणत्याही बँक खात्यात डेबिट कार्ड/क्रेडिट कार्ड वरून पैसे ट्रान्सफर किंवा कॅश जमा करू नये.
११. अनोळखी व्यक्ती फोन करून तुमचे सिम कार्ड **4 G** मध्ये अदयावत करून घ्या असे सांगुन तुमची माहिती विचाऱ्याने तुमचे कार्ड दुस-या कंपनीत दुस-याच्या नावावर करून तुमच्या मोबाईल नंबरचा वापर हा ऑनलाईन फॉर्डसाठी वापरला जावु शकतो. म्हणुन आपण संबंधित गॅलेरीत जावुनच सिम कार्ड **4 G** मध्ये अदयावत करून घ्या.
१२. Facebook, Account, Instagram या सारख्या साईटवर बाहेरील देशातील मित्र/मैत्रीणी म्हणुन तुमच्या बरोबर ओळख करून तुमच्यासाठी गिप्ट पाठविले आहे असे सांगुन त्याचे चार्जस म्हणुन रक्कम भरावी लागेल असे सांगुन फसव्या कॉलपासुन सावध रहा. .
१३. Credit card/Debit card :- क्रेडिट कार्ड किंवा डेबिट कार्डचे नंबर, पिन नंबर, जन्मतारीख, सीफ्टिंग नंबर कोणालाही सांगु नये किंवा झोरॉक्स कोणालाही देवु नये. खरेदी करतांना आपल्या समोर कार्ड खाईप करावे, पिन नंबर नेहमी स्वतः टाकावा. ऑनलाईन शॉपिंग फक्त स्वतःच्या डिव्हाईस वरून करा. SMS सेवा अलर्ट ठेवा. आपले अकाऊंट स्टेटमेंट नियमित चेक करा.
१४. इंटरनेट बँकीग सेवा वापरतांना **HTTPS** वेबसाईटचा वापर करा. आपला स्मार्टफोन सशक्त पासवर्डने सुरक्षित ठेवा.
१५. फेसबुक /व्हॉट्सअप वर अनोळखी व्यक्तीची फॅंड रिकवेर्स्ट रिचकारू नका. त्यांच्याशी चॅटीग करू नका. त्यांना आपली वैयक्तिक माहिती देवु नका. अशा अनोळखी व्यक्तीला एकटे भेटू नका.
१६. व्हॉट्सअप, फेसबुकवर अशिल मेसेज, **video** पाठविणे कायद्याने गुन्हा आहे. कोणाशीही सेक्स वॅट करू नका. महिलेने नम्ही होउन व्हॉट्सअप व्हिडिओ कॉल केल्यास असा कॉल रिचकारू नका.
१७. आपला वाय-फाय सशक्त पासवर्डने सुरक्षित ठेवा.
१८. Credit card/Debit card हरवल्यास तात्काळ बँकेस कल्युन सदर कार्ड बंद करा.
१९. नोकरी लावतो असे जाहिरात करून देवुन पैसे भरा असे सांगुन फसवणुक होत असल्याने अशा कंपनीत प्रत्यक्ष जावुन खात्री करा.
- ज्यामध्ये तुम्हाला कोणत्याही प्रकारचे आमिष दाखविले जाते असे व्यवहार फसवणारे असतात असे व्यवहार करण्यास टाळा. समोरच्या अनोळखी व्यक्तीने कोणतेही कारण/आमिष दाखवले तरी त्यांच्या अकाऊंट वर पैसे ट्रान्सफर करू नका.

(श्री. दत्तात्रेय कराळे)

अपर पोलीस आयुक्त

पुर्व प्रादेशिक विभाग कल्याण

(श्री. विवेक पानसरे)

पोलीस उप आयुक्त

परिमंडळ ३ कल्याण

(श्री. जे.डी.मोरे)

सहा. पोलीस आयुक्त

डॉ. बिवली विभाग

(श्री. सचिन सांडभोर)

वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक

डॉ. बिवली पोलीस ठाणे.